

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název školy **Základní škola a Mateřská škola Okrouhlá,
okr. Česká Lípa, příspěvková organizace**

Adresa školy **Okrouhlá 11, 473 01 Nový Bor**

Ředitel školy **Mgr. Ludmila Skorová**

Kontakty:

Telefon 487 726 050

E-mail zsmsokrouhla@seznam.cz

Zařazení do sítě 1.1.2003

REDIZO 600 075 001

IČO 706 95 440

Právní forma příspěvková organizace

Zřizovatel **Obec Okrouhlá
Okrouhlá 36, 473 01 Nový Bor**

Kontakty:

Telefon 487 726 605

E-mail ou_okrouhla@raz-dva.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2019, aktualizace k 14. 12. 2023

Projednán pedagogickou radou dne: 19. 12. 2023

Projednán školskou radou dne:

OBSAH:

1. Charakteristika školní družiny	2
2. Cíle vzdělávání školní družiny	2
3. Formy vzdělávání	3
4. Podmínky pro přijímání dětí do ŠD	3
5. Délka a časový plán vzdělávání	3
6. Materiální vybavení ŠD	4
7. Ekonomické podmínky	4
8. Personální podmínky	4
9. Podmínky BOZ	4
10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	5
11. Obsah vzdělávání	5

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí Základní školy a Mateřské školy Okrouhlá, okres Česká Lípa, příspěvková organizace. Družinu mohou navštěvovat žáci 1. stupně. Kapacita ŠD je 20 žáků.

ŠD má jedno oddělení, které se nachází ve 2. patře budovy školy ve zrekonstruovaných podkrovních prostorách. Žáci mohou využívat také prostor odpočinkové a relaxační místnosti, školního hřiště a zahrady s tzv. letní hernou, případně sportovní areál obce Okrouhlá a okolí školy (les).

Školní družina je důležitým výchovným partnerem školy a rodiny. Je místem pro zájmové využití žáků, pro regeneraci sil žáků po vyučování, místem pro rozvoj jejich tvořivosti, posilování sebevědomí, místem radosti ale i komunikace vychovatelky s rodiči.

2. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

- Rozvíjet dovednosti
- Přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí
- Naučit se srozumitelnou formou formulovat své názory, myšlenky, postoje, pocity
- Respektovat ostatní ve svém okolí a uvědomovat si, že mám právo být respektován
- Naučit se řešit problémové situace
- Ovládnutí negativních citových reakcí
- Umožnění seberealizace žáků
- Prevence sociálně patologických jevů
- Vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- Posilovat komunikační dovednosti
- Umět nést odpovědnost za své chování
- Poznání sebe samého a uplatnění ve skupině
- Nacházet vazby mezi již získanými poznatky z vyučování a reálným světem
- Prožívat radostné chvíle, pocit bezpečí a jistoty

3. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Podle charakteru a cílů činností jsou voleny vhodné metody a formy práce:

- a) pravidelná výchovná a vzdělávací činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání, představuje zejména organizované aktivity zájmového charakteru. Nabídka zájmových aktivit je každý rok odlišná, podle nabídky školy a zájmu žáků.
- b) příležitostná výchovná a vzdělávací činnost – např. besídky, exkurze, výlety, sportovní dny, dětský den aj.
- c) spontánní činnosti - každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry v rámci ranního pobytu žáků nebo v tzv. koncové družině, kdy jsou žáci spojeni s třídou MŠ
- d) odpočinkové činnosti – klidové činnosti i aktivní odpočinek
- e) příprava na vyučování – nespočívá ve vypracování domácích úkolů, nýbrž využití didaktických her, tematické vycházky aj.

Metody práce:

- skupinové a individuální práce
- beseda, rozhovor, diskuze
- soutěže, kvízy, doplňovačky
- prohlížení knih a časopisů, četba
- malba, kresba, omalovánky, koláže
- pohybové a sportovní aktivity
- zpěv, tanec

4. PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO ŠD

Docházka do ŠD je podmíněna písemnou přihláškou žáka podanou zákonnými zástupci a pravidelnou měsíční platbou za jeho účast. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy, přičemž kapacita je dostatečná pro přihlášení všech žáků školy. Docházka žáka do ŠD může být ukončena ze strany školy, pokud žák není schopen dodržovat školní řád, který je platný také pro chod ŠD. Docházku lze ukončit také ze strany zákonných zástupců žáka, a to na základě písemné žádosti.

Pakliže bude vyšší počet přihlášek do ŠD, než stanovuje kapacita, rozhodne ředitelka o přijetí žáků dle následujících kritérií:

- žáci 1. ročníku a 2. ročníku
- žáci 3. ročníku
- dojíždějící.

5. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Provoz ŠD je každoročně přerušen v měsíci červenci a srpnu. Rozsah přerušení oznámí ředitelka rodičům nejpozději 2 měsíce před uzavřením školy po dohodě se zřizovatelem.

Provoz ŠD lze ze závažných důvodů a po projednání se zřizovatelem omezit nebo přerušit i v jiném období než stanoveném výše. Za závažné důvody se považují organizační či technické příčiny, které znemožňují řádné poskytování předškolního vzdělávání. Informaci o omezení nebo přerušení provozu zveřejní ředitelka školy na přístupném místě ve škole neprodleně poté, co o omezení nebo přerušení provozu po domluvě se zřizovatelem rozhodne

Provozní doba ŠD je od 6:30 do 7:45 a od 11:45 do 15:30.

6. MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ ŠD

Oddělení ŠD se nachází ve 2. patře budovy školy ve zrekonstruovaných půdních prostorech. Prostor ŠD dává příležitost k odpočinku i k samostatné aktivitě, k zájmovým činnostem i hrám.

Pro pohybové aktivity mohou žáci využívat odpočinkovou a relaxační místnost, školní hřiště i zahradu s tzv. letní hernou, příp. sportovní areál obce Okrouhlá a okolí školy (les).

K ostatním činnostem má ŠD k dispozici školní třídu s interaktivní tabulí a hudebním koutkem, kuchyňku s pitným režimem, koberec pro hru i odpočinek, stoly a židle pro malování nebo stolní hry, malý stolek a sedačky.

ŠD je vybavena stolními hrami, hračkami, stavebnicemi, knihami a časopisy. Žáci mají k dispozici výtvarný materiál a ostatní pomůcky k zájmovým činnostem.

7. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Za pobyt dětí v ŠD je vybírán poplatek ve výši **150,-Kč** měsíčně. Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny. Úplata je hrazena vždy v daném měsíci, na který je určena, spolu s úhradou za stravné. Pokud za dítě není zaplacen poplatek, vedoucí stravování o tom uvědomí ředitele školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitel školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

Po projednání se zřizovatelem se činnost v době prázdnin přerušuje. Výše úplaty zůstává stejná i v měsících, kdy jsou prázdniny. Poplatek za školní družinu se nevybírání za měsíce červenec a srpen, případně je krácen.

Osvobození od úplaty: úplata může být žákovi prominuta, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře pobírá jeho zákonný zástupce, nebo pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře a tento příspěvek nebo část je vyplácena.

8. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Ve školní družině zajišťuje pedagogický dohled jedna vychovatelka, která je odpovědná ředitelce školy.

Vychovatelka se chová a jedná v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně – vzdělávacích činností ve školní družině. Snaží se pružně reagovat na okamžitou situaci.

9. PODMÍNKY BOZ

Vychovatelka zajišťuje bezpečnost a zdraví žáků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Na začátku školního roku žáky poučí o bezpečnosti v prostorách školy a ŠD, o zákazu svévolného opuštění ŠD a o chování v ŠD i mimo ni a ochraně zdraví svého i spolužáků. Poučení o bezpečnosti provádí také u nově příchozího žáka. Poučení zapisuje do třídní knihy. Úraz nebo poranění žák nahlásí vychovatelce, která provede opatření k zajištění první pomoci a informuje rodiče zraněného žáka. Úrazy žáků jsou evidovány v knize úrazů, která je společná se ZŠ a MŠ.

Bezpečnost ve všech prostorech využívaných ŠD je popsána:

- vnitřním řádem ŠD
- školní řád ZŠ, řád odpočinkové a relaxační místnosti, provozní řád školního hřiště a zahrady

V ostatních prostorech se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka.

10. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V případě, že jsou do ŠD zapsáni žáci se SVP, spolupracuje vychovatelka s třídním učitelem a rodiči. Při práci s takovým žákem je postupováno v souladu s doporučením odborného lékaře a školského poradenského zařízení.

11. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem plánu školní družiny je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji.

Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

Hra je přirozená činnost žáků mladšího školního věku. Prostřednictvím hry se žák učí různým dovednostem, tvoří si postoje k činnostem a situacím, se kterými se bude setkávat i v budoucím životě, přináší žákovi prožitek z činnosti. Sporty a sportovní hry zařazujeme do programu ŠD zejména s cílem procvičování hrubé a jemné motoriky, svalové koordinace a obecné sportovní zdatnosti, přičemž správným zacílením těchto her lze u dětí budovat či posilovat kladný vztah k tělesné výchově ve škole a vytvoření pozitivního vztahu ke sportu ve volném čase. Umělecko-tvůrčí a pracovní aktivity podporují především představivost a vyjadřovací schopnosti dětí týkající se konkrétních i abstraktních pojmů, přičemž je také procvičována jemná motorika a prostorová představivost. Paralelně dochází k rozvoji estetického cítění a vytváření vztahu k umění. Během pracovních a umělecko-tvůrčích činností pracujeme se standardními i nestandardními materiály a postupy. Samozřejmou součástí školní družiny jsou vycházky a pobyt venku spojené se sportováním a poznávacími aktivitami, čtení a předčítání.

Roční plán je tematicky rozpracován po měsících. Je možné uskutečnit dílčí úpravy podle aktuálních podmínek, potřeb žáků či počasí.

ROČNÍ PLÁN ŠD:

Září

I. Já školák

- Seznámení s novými žáky
- Seznámení s budovou školy, školní družinou, jídelnou, okolím
- Řád ŠD, poučení o bezpečnosti
- Navázání přátelských vztahů prostřednictvím her
- Výběr zájmových činností pro tento školní rok

II. Tvořivá činnost

- Ohlédnutí za prázdninami
- Změny v přírodě

III. Pohybové činnosti

- Využívání školního hřiště: atletika, míčové hry
- Vycházky do okolí: seznamování s prostředím školy, zásady bezpečného chování na komunikacích
- Tanec

IV. Relaxační činnosti

- Společenské hry
- Pohybové hry v místnosti
- Hry zaměřené na poznávání žáků a vychovatelky i žáků mezi sebou navzájem

Říjen

I. Ovoce a zelenina

- Co všechno sklízíme
- Dožínky
- Rozlišování ovoce a zeleniny
- Tisk (bramborová razítka)

II. Tvořivá činnost

- Kresba
- Výroba lampionů

III. Halloween x Dušičky

- Povídání o rozdílnostech obou svátků, využití různých ukázek i osobních zkušeností žáků
- Dýňová světýlka

IV. Vycházky do přírody

- Sbírání přírodnin/ pracovní činnosti s přírodninami
- Přemýšlíme, jak se správně chovat v přírodě

Listopad

I. Barevný podzim

- Stromy, sběr listů
- Lisování listů
- Zapouštění barev, tisk

II. Podzim na venkově

- Výzdoba prostor školy
- Hry ve třídě, práce s PC
- Hry v tělocvičně

III. Návštěva místní knihovny

- Jak to chodí v knihovně
- Diskuze s žáky o jejich oblíbené knize

IV. Relaxační činnosti

- Společenské hry
- Pohybové hry v místnosti

Prosinec

I. Předvánoční čas

- Advent
- Mikuláš
- Vánoční zvyky
- Poslech vánočních koled

II. Vycházky do přírody

- Koulování, sáňkování, stavba sněhuláka, bruslení

III. Tvořivá činnost

- Výrobky s vánočními tématy
- Vánoční výzdoba
- Píšeme Ježíškovi

Leden

I. Zima

- Ptáčci a zvířátka v zimě (koláž)
- Vycházka do okolí školy

II. Zimní sporty

- Bezpečnost při zimních sportech
- Tvořivé činnosti s tematikou zimních sportů
- Bobování na svahu nad OÚ

III. Relaxační činnosti

- Hry se zimní tematikou
- Filmy a poslechové ukázky se zaměřením na bezpečnost v zimě

Únor

I. Zdraví

- Zdravý životní styl
- Co prospívá mému tělu i mé duši
- Jak probíhá návštěva lékaře
- Dramatizace návštěvy u lékaře

II. Zásady správného stolování

- Základní pravidla
- Hra „V restauraci“

III. Poznávání našeho města

- Důležité budovy, památky
- Využití multimediální techniky

IV. Karneval

- Výroba masek

- Příprava her a tomboly na maškarní karneval
- Rej masek

Březen

I. Jaro

- Pozorování změn v přírodě
- První jarní den, procvičování ročních období
- Vycházky po okolí

II. Kniha – můj kamarád

- Návštěva místní knihovny
- Čteme si v kruhu
- Vyprávíme si „ Moje oblíbená kniha/děti si donesou knihu z domova/
- Malujeme si „ Můj nejmilejší pohádkový příběh“

III. Velikonoce

- Příprava na Velikonoce, nákup výtvarných potřeb pro výrobu velikonočních ozdob
- Výzdoba třídy
- Nácvik velikonočních koled

Duben

I. Den Země

- Ekologie - naučná stezka
- Ekologie – třídění odpadu
- Ekologie – soutěž ve sběru

II. Dopravní výchova

- Chodci
- Cyklisté
- Dopravní značky
- Bezpečnost
- Soutěže

III. Pohybové aktivity

- Sportování na školním hřišti
- Vycházky do okolí – orientace v přírodě

IV. Pálení čarodějnic

- Výroba čarodějnic
- Průvod čarodějnic
- Soutěž „O nejlepší čarodějnici“

Květen

I. Svátek matek

- Nákup výtvarných potřeb na výrobu dárků a přáníček
- Výroba dárků a přání k svátku maminek
- Příprava vystoupení ke Dni matek

II. Moje maminka

- Tvořivá činnost na téma „Rodina“
- Komunitní kruh - téma: Moje místo v rodině
- Různé druhy rodin

III. Příroda, stromy, rostliny

- Kreslení v přírodě
- Poslech zpěvu ptáků v přírodě i z Cd
- Práce na zahradě, v sadu

IV. Pohybové aktivity

- Vycházky do přírody
- Hry na školním hřišti

Červen

I. Den dětí

- Výroba medailí pro děti i žáky
- Dopolnedne plné her a soutěží
- Sobotní Den dětí s Orlem /tenisový klub/

II. Letní sporty

- Druhy sportů
- Tvořivá činnost na téma „Letní sporty“

- Diskuze o bezpečnosti při sportování

III. Těšíme se na prázdniny

- Komunitní kruh: „Na co se o prázdninách nejvíce těším!“
- Autoevalace dětí a žáků
- Nebezpečí léta, bezpečnost o prázdninách

IV. Poslední týden ve škole

- Úklid her, prostor ŠD, tělocvičny a letní herny
- Stolní hry poslední den po vysvědčení